

Sygn. akt II UK 157/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku A. L.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych w W.
o wysokość emerytury policyjnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 grudnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 listopada 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) uwzględnił apelację A. L. i zmienił wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 września 2012 r. oraz decyzję Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia 12 października 2009 r. Przyjął przelicznik 2,6% podstawy wymiaru za każdy rok służby w okresie od dnia 22 kwietnia 1969 r. do dnia 31 grudnia 1969 r., a w pozostałym zakresie apelację oddalił. W części oddalonej odniósł się do okresu od dnia 15 lutego 1967 r. do dnia 31 lipca 1990 r., służby ubezpieczonej w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2013 r., poz. 1388; dalej „ustawa lustracyjna”). Do tego

okresu zastosował art. 15 ust. 1 i art. 15b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 667; dalej „ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”).

Skarga kasacyjna ubezpieczonej, obejmująca wyrok Sądu drugiej instancji w całości i zawierająca wniosek o uchylenie wyroków sądów obydwu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, została oparta na obydwu podstawach kasacyjnych. W ramach pierwszej podstawy skarżąca wskazała na naruszenie art. 15 ust. 1 i art. 15b ust. 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy przez nieuwzględnienie zasady przewidzianej w art. 15 ust. 1 tej ustawy, wyrażającej prawo do emerytury w wysokości 40% podstawy po 15 latach służby. Zarzuciła także naruszenie art. 2 Konstytucji RP, a w tym zasady ochrony praw słuszenie nabytych oraz art. 10 ust. 2 Konstytucji RP przez stworzenie przez Sąd Apelacyjny normy prawnej ustalającej podstawę wymiaru emerytury policyjnej wbrew woli ustawodawcy wyrażonej w treści art. 15 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Ponadto wskazała na naruszenia przepisów postępowania – art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, w rozumieniu którego zmiana prawa nie jest okolicznością uzasadniającą ponowne ustalenie prawa do świadczenia emerytalnego oraz art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. przez pominięcie istotnych dowodów w postaci dokumentów Sejmu RP z głosowania nad zmianą do ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego instytucji prawa do emerytury policyjnej. Podniosła, że nie jest jasne – także w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11 – czy zostało jej odebrane prawo do emerytury w wysokości 40% podstawy wymiaru po 15 latach służby; gdyby tak było, zostałaby jego pozbawiona wbrew woli ustawodawcy, jedynie w drodze wykładni,.

Skarżąca odniosła się także do potrzeby ustalenia, czy jednostki organizacyjne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z natury rzeczy wykonywały zadania w zakresie ogólnej administracji publicznej jak Centralne Biuro Adresowe mogą być zaliczane do organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 15b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Niejasność wykładni art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, ma według skarżącej polegać na sposobie ustalenia wysokości emerytury policyjnej z uwzględnieniem wprowadzonej od dnia 16 marca 2009 r. zmiany zasad obliczania wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pełniły służbę w organach, o których mowa w art. 2 ustawy lustracyjnej. Kwestia ta nie stanowi jednak przyczyny kasacyjnej, gdyż została wyjaśniona, a problem wskazany w skardze był przedmiotem wielu rozstrzygnięć. Przede wszystkim Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r., K 6/09 (OTK-ZU 2012 Seria A 2010 nr 2, poz. 15) potwierdził zgodność art. 15b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Jednocześnie stwierdził, że przepis ten nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. Także Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11 (OSNP 2011 nr 15-16, poz. 210) przyjął, że za każdy rok pełnienia służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy lustracyjnej, emerytura – stosownie do art. art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy – wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru, co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia. Stanowisko to zostało potwierdzone

w decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, Czwarta Sekcja w sprawach połączonych nr 15189/10, 16970/10, 17185/10, 18215/10, 18848/10, 19152/10, 19915/10, 20080/10, 20705/10, 20725/10, 21259/10, 21270/10, 21279/10, 21456/10, 22603/10, 22748/10 i 23217/10, Cichopek i inni przeciwko Polsce z dnia 14 maja 2013 r.

W szczególności, w powołanej uchwale Sąd Najwyższy, usuwając niejasności, stwierdził, że żaden rodzaj ani sposób wykładni zawartego w art. 15b ust. 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy odesłania do art. 15 tej ustawy nie daje osobom, które pełniły w latach 1944-1990 służbę w organach bezpieczeństwa państwa, „możliwości prawnych ani argumentów prawnych lub prawniczych do domagania się ustalenia wysokości należnych im emerytur z zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy od innej podstawy wymiaru niż 0,7% za każdy rok pełnienia służby w wymienionych w art. 2 organach bezpieczeństwa państwa. Przeciwnie, poddane analizie przepisy są jednoznacznie czytelne, a przeto jasne i niewymagające szczególnie pogłębionej analizy prawnej ani prawniczej”.

Powoływanie się zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na niejasność interpretacji omawianych przepisów nie ma uzasadnienia.

Zważywszy, że przyczyny kasacyjne muszą być powiązane z ustalonym w sprawie stanem faktycznym (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2002 r., III CZP 76/01, niepubl. i postanowienia z dnia 9 lipca 2009 r., II PZP 3/09, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2008 r., II PZP 5/08, OSNP 2009 nr 15-16, poz. 203, z dnia 17 stycznia 2003 r., III CZP 82/02, niepubl. oraz z dnia 4 kwietnia 2013 r., III UK 98/12, niepubl.), należało stwierdzić, że sformułowana przez skarżącą potrzeba ustalenia, czy jednostki organizacyjne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z natury rzeczy wykonywały zadania w zakresie ogólnej administracji publicznej jak Centralne Biuro Adresowe mogą być zaliczane do organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 15b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy nawiązuje do wskazanych w podstawie skargi kasacyjnej kontrowersji dotyczących stwierdzonych w sprawie faktów.

Przedstawione zagadnienie dotyczy ustaleń co do pełnienia przez skarżącą służby od dnia 15 lutego 1967 r. do dnia 31 lipca 1990 r. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w Biurze „C” na stanowiskach podoficera ewidencji operacyjnej, młodszego referenta, referenta, starszego referenta, młodszego inspektora i inspektora. Biuro „C” Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – jak wynika z wiążących Sąd Najwyższy ustaleń – powstało w dniu 2 stycznia 1960 r. Podlegało Dyrektorowi Generalnemu do spraw Służby Bezpieczeństwa. Do jego zadań należała m.in. ewidencja osób będących w czynnym zainteresowaniu operacyjnym Służby Bezpieczeństwa, opracowanie „akt i materiałów” tej służby, sprawy związane z wyjazdami za granicę, drukowanie i rozprowadzanie druków operacyjnych. Od sierpnia 1981 r. pełniło funkcje ewidencyjno-operacyjne oraz archiwalne. Od 1983 r. prowadziło sprawy ochrony informacji niejawnych z całego kraju. Jako jednostka organizacyjna Służby Bezpieczeństwa podlegało rozwiązaniu po zorganizowaniu Urzędu Ochrony Państwa i było objęte § 6 pkt 1 zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 maja 1990 r., na podstawie art. 129 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz.U. Nr 30, poz. 180 ze zm.).

Te kwestie, dotyczące faktów, nie stanowią przedmiotu kontroli kasacyjnej, w związku z czym opartemu na tej podstawie wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania towarzyszą niedopuszczalne motywy (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, niepubl., czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, niepubl.).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).